

פ"ט א ב מ"י פ"ד
מהלכות טומאת מת
הלכה יא:
צ"ג מ"י שם הלכה יג:
צ"ד מ"י שם פ"ב הלכה יג:
צ"ה מ"י פ"ז מהלכות
שמיעת הלכה יג:
צ"ו מ"י פ"ה שם הלכה יא:

מוסר רש"י

רביעית דם. של מת
מטמא צהאל (נדח סב).
הבית טמא. כלי הבית
טמאין צהאל (סח). בכלים
דהו מעיקרא. שחי שם
קודם שנצטפה. מטמא
טמאין צהאל (סח). טהור
בכלים דאתו לבסוף.
שנצטפו לית לאתר שנצטב
הם צוקקט, טהור
דמו לא מטמא (סח).
שניבן. שניבן לאתר,
ברבא. (לון מטמא (סח)
לשון לאבילה.
למאל צהאל (סח). אמר
קרא לאבילה. לתי לא
טוהרין צוק שביעית למר
קרא ויהיה שנת וגי,
ומשמע לנס לכל צריכס
וכמי לאלה, למימח
דלון מותר ליהנות מפירות
שביעית אלא הנאה הדומה
לאבילה. במי שהנאתו
וביעורו שיה. ללומר
שהנאתו וביעורו שנתבר
מן העולם צוק כחיה, כגון
סיכה וטהרה והדלקת הנר,
ומהך דרשה נמי ילפינן
שחן שביעית טוהר אלא
כפי העומד להנאות הלא,
דמי מדרש קרא ויהיה שנת
שנת הארץ נוהגת צמה
שלקס לאלה, שהנאתו
דומה לאבילה (סח). יצאו
עצים שהנאתן אחר
ביעורן. משנעשו גחלים
אפיין צוק (סח). והא
איכא עצים דמשחין. עץ
שחן, שהעץ עצמו מדליקין
כו להאיר כמו צדוקות
והי הנאתו וביעורו שיה,
מינח השחן מיהא אס
לקטן להלקת אורה דנהגה
צוק שביעית (סח).

רבא רמי תנן בגד שצבעו בקליפי ערלה בו. תימה דהא רבא
שני לעיל שאני ערלה דכתיב קראי ומהתם לא ילפינן ואס
כן מאי פריך מערלה לטומאה ונראה כספרים דגר' לעיל רבה ואי
גרס רבא יש לומר דליחוי הוא: **רואין** אם מתכבבת הכסות
ויוצא ממנה רביעית דם. פירש
צקונטרס שאס יתנו מים צמדה
ימלא רביעית יומר וקשה לפי אפילו
אלא לא ימלאו רביעית אמאי טהורה
דאי אפשר לעולם אס לא ישמייר
צבגד מן המים אלא י"ל כדאמר
צתוספתא צפ' ד' דלהלות רביעית
דס שנצטפה צכסות כילד משערין
אותה מציא מים צמדה ומככס צה
ומציא מים אחרים ונותן לתוכן
רביעית דס אס היה מראשית צה
טמאה ואס לאו טהורה והשתא אין
מויק כלום מה שמשמייר מן המים
צבגד דכשם שנשמיר מן המים כך
נשמיר מן הדס שמכ"מ היה הכל
מעורב יחד מה שילא ומה שנשמיר
ומראה אחד הן כאליו ילא הכל
וטהורה וטמאה דקתני היינו לענין
אס טמאה את הבית שנתן צו אצל
כסות עצמה טמאה היא שנצטב צה
רביעית דס מתחילה כדפי צקונטרס
ומיהו קשה דאין סבא סיייע הדס
צביצוק זה ומיהו אין לחוש כל כך

אס תולין הדבר להחמיר ועוד מליין לפרש שאומדין כמה נשמיר מן
המים הראשונים צבגד ומציא מים אחרים ממדת הראשון רק שיחסר
מהן כשיעור שנצטב מהן צבגד אצל יש תימה דמי יכול לכוין זה
ועוד קשה דמאי לריך למדידת מים הראשונים צלא מדידת מים
הראשונים יכול הוא לדעת אס יש רביעית דס צמה שילא ע"י
כיצוס שיסחוט לתוך כלי כל מה שילא מן הכסות וימדוד כמה יש
צין מים לדס ויציא רביעית דס מעלמא ויוסיף עליו מים עד שיהא
צין מים וצין דס כשיעור מים ודס שילאו מן הכסות ואס מראיהן
צה טמאה ונראה לפרש דלא נקט מים צמדה אלא משום שאס
ימלאו יותר מן המדה שנתנו רביעית שלא יטרכו להציא מים אחרים
דודאי ילא מן הכסות רביעית דס אצל אס אין רביעית דס יותר
אז יציא רביעית דס ומוסיף עליו מים עד שיהא צין מים ודס כמדת
הראשונה אחר שמתכבס צה הכסות ואס מראיהן צה טמאה ואס
לאו טהורה ומיהו קשה דהא קתני צתוספתא צרישא ומציא מים
אחרים ואחר כך קתני ונותן לתוכו רביעית דס: **ואם** לאו טהורה
היסק המדור אז על ידי כיוון דצקתם כיצוס אין יכול לנאת רביעית דס
דרך להקפיד עליה כשאין יכול לנאת צביצוק סתם כך צ"ל צמכת מה
צפרק האשה (דף סז: וס"ג) מתוך הסוגיא ואין צריך להציאה כאן:
מקור רביעיות שנו באן. הך סוגיא מסיק רב כהנא צנדה אלינא דר"ל וה"ג דוקא לר"ל צריך האז שינויא דלר' יוחנן לא קשה מדי
מערלה אטומאה לדדידה צקפידה תליא מילתא ומ"מ צצכו בקליפי ערלה דלא שייך להחירו מטעם דאין מקפיד דנהנה
הוא צצצו ויחאה ליה: **ספחים** וקוצה. מה שפי צקונטרס כאן משום דצביעית אין זורעין ואין צה אלא ספחים אין מיושב
היהא טעמא אלא הכא אצל גבי מעשר ופאה דקאמר כל שהוא אוכל ונשמר כו' אוכל למעוטי ספחי סטים וקוצה אין מיושב לנה נקט
ספחים ע"כ נראה כמו שפי צפסחים (דף נא: וס"ג) דלהכי נקט ספחים לפי שאין דרך ללקטן צשנה שזרעים אלא לצקוף ד' או ה'
שנים שהשרשים מתפשטים צארך ומשביחין ושורש שלהן עיקר: **ממין** הצובעין. רישא דמתניתין הכי איתא צמס' שביעית (פ"ז מ"א)
כלל גדול אמרו כל שהוא מאכל אדם ומאכל בהמה וממין הצובעין כו': **ורדמיהן** ביעור. כגון שלקט מתחילה לאבילה דיכול למוכרן
ויש לשנייה ביעור להן ולדמיהן דפרי עצמו לעולם אסור כדנפקא לן מקודש תהיה לכס (צ"ג דף ד' ג):

רביעית דס. מטמאה צהאל דכתיב על כל נפשות מת לא יבא
(ויקרא כא) ודס הוא הנפש [דברים יב] וקיס להו לרצנן דצביעית דס חי:
נצטפה צקרקע הים טמא. כלים צבצית דבית לא מקבל טומאה
דקרקע היא: צנלים. דהוו צבית קודם שנצטפה שהיתה צעין
והאחיל הצית עליה ועל הכלים
ונטמאו: **לצפוף.** לאחר שנצטפה:
אס מהצכס הכסות ויולא הימנה
רביעית דס. שצמחילה נצטפה צו
יותר מרביעית והכניס הכסות לבית
הצית (ס) טמאה: **ויולא הימנה רביעית**
דס. שאס יתנו מים צמדה ימלאו
רביעית יותר: **ואס לאו טהור.**
הצית שלא האחיל על רביעית שכבר
חסר צהצטפו צכסות אצל הכסות
טמא שחלת נגיעה צביעית
מלומלס נטמאה. וקתני מיהא ואס
לאו טהור אע"ג דחוטמא דרביעית
איכא שהדס שנשאר צבגד שאי אפשר
לסוחטו נראה לנו צבגד אלמא חוטמא
לאו מילתא היא: **מקולי רביעיות.**
של דס קל כגון דס מצוסה (ס) שאינו
מטמא צהאל אלא מדרבנן: **דס צפוסה.**
הרוג שילא ממנו רביעית דס צחיו
וצמותו ספק כולה צחיו ספק כולה
צמותו צפ' תינוקת (מה דף ע"א):
ספחי סטים וקולס. סטים קרוג"א
צנע"ז כרכוס. קולס (ג) גודל"א צנע"ז.
להכי נקט ספחי דצביעית ליכא

אלא ספחים: יש להן ולדמיהן שביעית. שאין עושין מהן סחורה
דחמתא אמר לאכלהיס ולא לסחוריהו ואסור לצבוע צהן דהיינו סחורה:
אצל מותרים הן להסיקן קודם זמן הביעור דהיינו דומיא דלאכלה:
יש להן ביעור. כשמגיע זמן הביעור חייב לצבוע כדכתיב ולצהמתן
ולחיה וגו' (ויקרא כה) כלה לחיה מן השדה כלה לצבוע צביצתך (לפסחים
נב): והני ספחי עץ צעלמא נינהו: **צחא.** לעשות מהן מצבוא אורז
לימות החורף: אין צהן משום קדושת שביעית. ויהנה מהן אף
לאחר זמן הביעור: שהנאתן וביעורן שיה. דבר צבשעת הנאתו
כלה מן העולם: ילאו עצים. שלאחר ביעורן שנעשים גחלים
הוא דהויא עיקר הנאתן. אצל מיני צבעים צשעת רחימת היורה
כלה השורש וקולט הצבע נמצאו הנאתן וביעורן שיה הלכך
חיילא עליהו שביעית: והא איכא עצים דמשחין. שמאירין כנר
אצוקה לנושאן צידו והנאתן וביעורן שיה תיחול עלייהו שביעית:
סתם

א) מה סז: אלהת פ"ג
מ"ב. צ) שביעית פ"ז מ"א,
א) סוכה מ"ד, ה) הוא אחד
ממנו צבעים. רש"ל צס
הרמב"ם, ס) ויקרא כה,
ו) נצביות י"ג: ו) ד"ה
סח, ח) ד"ה כל ט) ד"ה
יאלן, ט) צ"ל אס, ט) ד"ה
מכלל, ט) ד"ה מאן.

תורה אור השלם

1. ויקרא ה' שבת
הארץ לכם לאכלה
קץ ולעבדך ולאמתך
ולחשבוך
הקרים עמך:
ויקרא כו ה

הגהות הב"ח

א) גבי יולא ממנה
רביעית דס טמא ואס לאו
טהור כלי: ב) (ג) רש"י
ד"ה אס וכו' הבית טמא:
א) ד"ה מקולי כו' כגון דס
צפוסה מקול"ל שאינו
כלי:

לעני רש"י

קרוג"א [ק"ר"ן]. כרכוס.
גודל"א [גיש"א].
איסטיס, פסול צחמ,
שמורשו מפיקים צעט.

רבינו חננאל

מקולי רביעיות שנו דס
הצוסה דרבנן. פי דס
מעורב בשאר משקין
שבגוף אינו דם שהנפש
יוצא בו. ספחי איסטיס
וקוצה יש להן שביעית.
ויש ספרים שכתוב בהן
טמים. עלי קנים ועלי
גפנים שבגבן בחייה על
פני השדה. לקטן לאבילה
יש בהן משום קדושת
שביעית וכו'. פי גבבן
בחיבה. שלקטן לשומרין
באוצר, לקטן לאבילה,
למאל בהמתו, יש בהן
משום קדושה שביעית
שמתבערין שביעית
דאסורין לאחר שיצא
שביעית. לקטן לעצים,
לשורף, אין בהן משום
קדושת שביעית ומותרין
אפילו לאחר שיצא
שביעית. והא איכא עצים
דמשחין. פי עצים
שמדליקין בהן הגהור,
לאחר שריפת העצים
הנאתן לאפות בהן את
הפת והעשויין להתחמם
בהן בני אדם הנאתן
וביעורן שיה, שהעצים
[ביעורין] והאדם מתחמם
בהם.